

Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

aan De heer [REDACTED]
Per e-mail: [REDACTED]

Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Woo-loket
Bezuidenhoutseweg 67
2594 AC 's-Gravenhage

verzendsdatum 25 april 2024
betreft Besluit op Woo-verzoek over Clouddiensten
ons kenmerk W2024011
pagina 1/8
bijlagen 3

Geachte heer [REDACTED],

Op 4 maart 2024 heeft u via de website van de Tweede Kamer een verzoek om informatie bij ons ingediend op grond van de Wet open overheid (hierna: Woo). In uw Woo-verzoek vraagt u om informatie met betrekking tot het gebruik van publieke clouddiensten van Microsoft door de Tweede Kamer. U vraagt om de volgende documenten: "DPIA, DTIA, verwerkersovereenkomst en de exit-strategie van door de Tweede Kamer gebruikte publieke clouddiensten van Microsoft."

In uw Woo-verzoek heeft u verder toegelicht dat uw verzoek ziet op de periode: "Vanaf het gebruik van publieke clouddiensten door de Tweede Kamer."

Besluit

Ik heb besloten om:

- Drie documenten gedeeltelijk openbaar te maken.

Onder het kopje "Overwegingen" leest u waarom de documenten gedeeltelijk openbaar worden gemaakt.

Verloop van de behandeling van het Woo-verzoek

Ontvangst Woo-verzoek

In onze e-mail van 5 maart 2024 hebben wij u laten weten dat wij uw Woo-verzoek van 4 maart 2024 hebben ontvangen en in behandeling hebben genomen.

datum 25 april 2024

betreft Besluit op Woo-verzoek over Clouddiensten

ons kenmerk W2024011

Op 2 april 2024 hebben wij u laten weten dat wij uw Woo-verzoek niet binnen de termijn kunnen afhandelen. Daarom is de beslistermijn met twee weken verlengd (artikel 4.4, tweede lid, van de Woo).

Op 15 april 2024 is in overleg met de Woo-coördinator telefonisch afgesproken dat het besluit op uw Woo-verzoek uiterlijk 26 april 2024 aan u toegezonden wordt.

Verduidelijking Woo-verzoek

In uw verzoek heeft u aangegeven dat de gevraagde informatie betrekking heeft op de periode "Vanaf het gebruik van publieke clouddiensten door de Tweede Kamer."

De gevraagde documenten zien echter op informatie die juist voorafgaand aan het gebruik dient te worden afgewogen, afgesproken en afgestemd. De DPIA, DTIA, verwerkersovereenkomst en de exit-strategie zijn ook in dit concrete geval opgesteld voorafgaande aan het gebruik van de clouddiensten van Microsoft. Uw verzoek is zo geïnterpreteerd dat u de bedoeling had om ook de documenten voorafgaande aan het gebruik van de clouddiensten door de Tweede Kamer op te vragen.

Aanvullend merk ik op dat de DPIA, DTIA en de verwerkingsovereenkomst door Strategisch Leveranciersmanagement Microsoft Rijk (hierna: SLM Rijk) ter beschikking zijn gesteld als zogenaamde paraplu impact analyses waarop de "eigenaar", in ons geval de Tweede Kamer, haar eigen risico-afwegingen dient te maken. Ook de exit-strategie maakt onderdeel uit van deze informatie.

Uw verzoek is zo opgevat dat u niet enkel verzoekt om door SLM-Rijk ter beschikking gestelde documenten.

Ook richt uw verzoek zich op informatie die verband houdt met een voor het gebruik van de clouddiensten van Microsoft vooraf gemaakte inschatting van eventuele aanwezige privacy risico's in een DPIA en DTIA, en de gesloten verwerkingsovereenkomst of een vooraf opgesteld plan van handelen, inclusief voorwaarden voor de beëindiging van de dienstverlening, zoals gebruikelijk in een exit strategie.

In het telefonisch overleg met de Woo-coördinator op 28 maart 2024 heeft u aangegeven dat bovenstaande interpretaties van uw verzoek overeenkomen met uw intentie.

Documenten

Bij de behandeling van uw Woo-verzoek hebben wij drie documenten aangetroffen.

Er heeft een zorgvuldige zoekslag plaatsgevonden bij de Dienst Automatisering, het CIO Office en Bureau CISO. Het is evident om bij deze organisatieonderdelen een zoekslag te verrichten, gezien de (verantwoordelijke) taken die bij hen zijn belegd.

datum 25 april 2024

betreft Besluit op Woo-verzoek over Clouddiensten

ons kenmerk W2024011

De Dienst Automatisering is de ICT-afdeling en gesprekspartner van de Tweede Kamerorganisatie en is op deze wijze betrokken bij ICT-dienstverlening en de moderne werkplekomgeving. Het CIO Office voert de centrale regie op de gehele informatievoorziening van de organisatie. Vanuit hun verantwoordelijkheid is het CIO Office betrokken bij de opgestelde verwerkersovereenkomst en de exit-strategie. Tot slot draagt Bureau CISO zorg voor informatiebeveiliging binnen de Tweede Kamer. Vanuit hun rol is Bureau CISO betrokken bij onder meer de risico-inventarisatie die onderdeel uitmaakt van de gevraagde informatie.

Reeds openbare documenten (artikel 4.5, tweede lid, van de Woo)

De DPIA, DTIA en de verwerkingsovereenkomst zijn reeds openbaar en vindbaar op de website van SLM-Rijk (www.slm-microsoftrijk.nl), waar via de gevraagde informatie middels de downloadknop rechts bovenaan op de homepage van deze website kan worden gedownload. De informatie is eveneens te vinden via de zoekfunctie op de website van de rijksoverheid (www.rijksoverheid.nl) waar aan de hand van de opgevraagde documenten in combinatie met "Microsoft" de gevraagde informatie kan worden gedownload.

Er bestaat voor mij dan ook geen verplichting de gevraagde informatie nogmaals openbaar te maken.¹ Ik heb besloten om dit deel van uw verzoek daarom af te wijzen, omdat de Woo niet van toepassing is op al openbare informatie.

Informatie buiten de reikwijdte Woo-verzoek (artikel 4.1, vierde lid, van de Woo)

Uw verzoek zich richt tot vier in uw verzoek concreet benoemde documenten. Bij de nadere precisering heeft de Woo-coördinator uw verzoek ruim geïnterpreteerd.

De informatie in de documenten 1 en 3 valt deels buiten de reikwijdte van uw verzoek. De informatie houdt geen enkel verband met (een voor het gebruik van de clouddiensten van Microsoft inschatting van vooraf) eventuele aanwezige privacy risico's van een gegevensverwerking in een DPIA en DTIA. Ook ziet de informatie niet op de gesloten verwerkingsovereenkomst of een vooraf opgesteld plan van handelen, inclusief voorwaarden voor de beëindiging van de dienstverlening, zoals gebruikelijk in een exit strategie. Daarom is deze informatie weggelakt met de aanduiding '4.1.4'.

Eerbiediging persoonlijke levenssfeer (artikel 5.1, tweede lid, onder e, van de Woo)

Op grond van artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder e, van de Woo kan ik geen informatie openbaar maken wanneer deze inbreuk maakt op de persoonlijke levenssfeer en het voorkomen van de inbreuk zwaarder weegt dan het belang van

¹ Volgens vaste jurisprudentie valt hetgeen dat al openbaar is gemaakt niet meer onder de werking van de Woo. Zie de uitspraken van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (de Afdeling) van 26 juli 2023, ECLI:NL:RVS:2023:2869, 27 december 2017, ECLI:NL:RVS:2017:3563 en van 20 oktober 2010, ECLI:NL:RVS:2010:BO1165.

datum 25 april 2024

betreft Besluit op Woo-verzoek over Clouddiensten

ons kenmerk W2024011

openbaarmaking. Deze informatie bestaat uit tot personen herleidbare informatie. Het is belangrijk dat de identiteit of persoonsgegevens van betrokkenen niet bekend worden, omdat dit de privacy van betrokkenen kan schenden. Daarom maak ik dergelijke persoonsgegevens niet openbaar.

In de documenten die ik openbaar maak zijn de onleesbaar gemaakte namen en andere persoonsgegevens weggelakt met daarop de aanduiding '5.1.2e'.

De beveiliging bedrijven en/of het voorkomen van sabotage (artikel 5.1, tweede lid onder h van de Woo)

Op grond van artikel 5.1, tweede lid onder h, van de Woo kan ik geen informatie openbaar maken wanneer dit de beveiliging van personen en bedrijven en/of het voorkomen van sabotage belemmert en dit belang zwaarder weegt dan het belang van openbaarheid.

De informatie kan, al dan niet in combinatie met reeds openbare informatie, bijdragen aan inbreuken op de digitale beveiliging van de informatievoorziening en/of digitale omgeving van de Tweede Kamer.

Het openbaar maken van de informatie kan leiden tot het vergroten van aanwezige privacy risico's en van aanzienlijke beveiligingsrisico's die, bij verwezenlijking daarvan, het goed functioneren van de Tweede Kamer schaden.

Het verzoek heeft mede betrekking op de functionaliteiten van de nieuwe werkplekomgeving van de Tweede Kamer die nog niet volledig is uitgerold. Genoemde informatie is alleen inzichtelijk voor personen die daartoe zijn geautoriseerd, deze kunnen behandelen of inzien voor zover dit noodzakelijk is voor een goede uitoefening van hun taak. De Tweede Kamer dient een nieuwe werkplekomgeving te kunnen bieden aan Kamerleden en de Kamerorganisatie met de waarborgen van een passend niveau van beveiliging gedurende de gehele levenscyclus van ICT-voorzieningen.

De geweigerde informatie geeft inzicht in de wijze waarop de informatiebeveiliging is ingericht en wat de mogelijke kwetsbaarheden zijn in deze beveiliging. De benoemde reënterisico's, de reden van het uitvoeren van een (herhaalde) pentest, het aantal restrisico's, de getroffen additionele beveiligingsmaatregelen inclusief het aantal maatregelen zijn om die reden geweigerd. Tevens bevat de geweigerde informatie conclusies van de pentesten en geeft deze aan waar welke beveiligingsrisico's aanwezig zijn en welke risico's zijn geaccepteerd. Deze informatie geeft inzicht in geaccepteerde beveiligde onderdelen van de moderne werkomgeving. Het openbaar maken van deze informatie maakt de werkomgeving kwetsbaar voor kwaadwillende sabotage waardoor de veiligheid van de informatievoorziening van de Tweede Kamer in het geheel in het geding kan komen.

datum 25 april 2024

betreft Besluit op Woo-verzoek over Clouddiensten

ons kenmerk W2024011

Dat geldt ook voor de onder twee opgenomen restrisico's uit document 2. De hier geweigerde informatie bevat gedetailleerdere informatie over de resultaten van de pentest. De informatie geeft inzicht in bepaalde gebruiksrechten en de wijze waarop dit is ingericht en andere beveiligingskeuzes. In vier gevallen bevat het "kopje" zoveel detail informatie over de daaronder geweigerde inhoud dat ook deze informatie is geweigerd.

In de bijlage bij het document 2 is de inhoud van de kolommen geweigerd. De geweigerde informatie bevat aanwijzingen voor de getroffen beveiligingsmaatregelen, de beoordeling van deze risico's op twee momenten met de afkorting OK (oké) en NOT (not oké). De toelichting beschrijft de wijze van beheer en informatie beveiliging. Deze informatie is niet openbaar gemaakt.

Van belang is tevens dat de ontwikkeling naar de toekomstige Cloud georiënteerde werkplek nog niet volledig is uitgerold. Dat betekent dat alle beveiligingsrisico's nog niet in de praktijk zijn ondervonden en vooraf ingeschatte risico's in de praktijk anders gewogen kunnen worden. Samen met bovenstaande maakt dit dat het belang van de beveiliging van de informatievoorziening en de bescherming van de verwerking van persoonsgegevens van de Tweede Kamer en/of het voorkomen van sabotage zwaarder weegt dan het belang van openbaarmaking.

Het belang om hier geen zicht op te bieden weegt zwaarder dan het belang van openbaarheid. Ik maak deze informatie daarom niet openbaar. Deze informatie is weggelakt met de aanduiding '5.1.2h'.

Het goed functioneren van de Staat (artikel 5.1, tweede lid onder i van de Woo)

Op grond van artikel 5.1, tweede lid onder i van de Woo wordt geen informatie verstrekt wanneer dit het goed functioneren van de Staat of andere overheden schaadt en het belang van het verstrekken van de informatie niet opweegt tegen het belang van het goed functioneren van de Staat of andere overheden.

Op grond van de eerder genoemde overwegingen doe ik voor wat betreft deze informatie tevens een beroep op de uitzonderingsgrond van artikel 5.1, tweede lid aanhef en onder i, van de Woo. Immers komt ook het goed functioneren van de Tweede Kamer in het geding als informatie over risico afwegingen, inzicht in bepaalde gebruiksrechten en de wijze waarop dit is ingericht, conclusies of resultaten van pentesten en kwetsbaarheden openbaar wordt, als gevolg waarvan onbevoegden zich toegang kunnen verschaffen tot de informatie die de Tweede Kamer onder zich heeft. Het belang van het goed functioneren van de Tweede Kamer weegt naar mijn oordeel eveneens zwaarder dan het algemeen belang van openbaarheid.

datum 25 april 2024

betreft Besluit op Woo-verzoek over Clouddiensten

ons kenmerk W2024011

Op deze grond kan informatie worden geweigerd, waarvan het bekend worden extra risico's met zich brengt. Hierboven is toegelicht dat bepaalde informatie in de documenten bij openbaarmaking tot gevolg kan hebben dat de risico's op inbreuken op de digitale beveiliging van de informatievoorziening en/of digitale omgeving van de Tweede Kamer aanzienlijk toenemen.

Het beschermen van de ICT-voorzieningen waarin bijzondere informatie wordt verwerkt, weegt zwaarder dan het openbaar maken van deze informatie. Ten behoeve van het belang van beveiliging is in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder h, van de Woo een uitzonderingsgrond opgenomen. De weigering tot openbaarmaking van deze informatie is dan ook mede op deze uitzonderingsgrond gebaseerd.

Daarom is deze informatie tevens weggelakt met de aanduiding '5.1.2i'.

Wijze van openbaarmaking

U ontvangt de openbaar te maken documenten per e-mail. Daarnaast publiceren wij de documenten op www.tweedekamer.nl/contact-en-bezoek/wet-open-overheid-woo/woo-besluiten.

Vragen

Heeft u vragen over dit besluit of de behandeling van dit Woo-verzoek, dan kunt u contact opnemen met de Woo-coördinator via het e-mailadres woo@tweedekamer.nl.

Met vriendelijke groet,

Tweede Kamer der Staten-Generaal

Namens de

mr. P. Oskam

Griffier van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

datum 25 april 2024

betreft Besluit op Woo-verzoek over Clouddiensten

ons kenmerk W2024011

Bezwaar

Deze brief is een besluit op grond van de Algemene wet bestuursrecht. U kunt tegen dit besluit bezwaar maken. U moet dan binnen zes weken na de verzenddatum van deze brief een bezwaarschrift indienen. Met het bezwaar kunt u het besluit aanvechten. U moet het bezwaarschrift richten aan de Tweede Kamer, t.a.v. het Woo-loket, Postbus 20018, 2500 EA Den Haag. U kunt het ook e-mailen naar woo@tweedekamer.nl. In het bezwaarschrift moet in ieder geval staan:

- a. de naam en het adres van de indiener;*
- b. de dagtekening en de handtekening*;*
- c. een omschrijving van ons besluit. U kunt ook een kopie van het besluit meesturen; en*
- d. de redenen waarom u het niet eens bent met het besluit.*

**Als u het bezwaarschrift digitaal verstuurt, moet u het bezwaarschrift ook ondertekenen. U kunt het bezwaarschrift met handtekening inscannen en versturen naar woo@tweedekamer.nl.*

datum 25 april 2024

betreft Besluit op Woo-verzoek over Clouddiensten

ons kenmerk W2024011

Inventarisatielijst en legenda